

Anadilinde Eğitim Talebi Bir Gerçekleşirse!

Yıldırım Koç

Diyelim anadilinde eğitim talebi kabul edildi ve uygulanmaya başlandı. İstanbul'da bir lisedeyiz.

Öğretmen, yanında 6 kişiyle derse girdi. Dersini Türkçe anlatmaya başladı.

İlk birkaç cümleden sonra, öğretmenin yanındaki birinci kişi, anlatılanları Lazca tekrarladı; çünkü sınıfta Artvin Arhavi'den gelmiş üç öğrenci bulunuyordu.

Ardından ikinci kişi, anlatılanları Gürcüceye çevirdi; çünkü sınıfta İstanbul'a Artvin'in Şavşat ilçesinden gelmiş iki öğrenci vardı.

Üçüncü kişi öğretmenin anlattıklarını Zazacaya çevirdi; böylece Tuncelili üç öğrenci anadilinde eğitim görmüş oldu.

Dördüncü kişi Kırmancı'nin Urfa Siverek bölgesindeki ağızıyla konuştu. Beşinci çevirmen, anlatılanları Kırmancı'nin Muş yöresindeki ağızına çevirdi. Sınıfta her iki bölgeden üçer öğrenci bulunuyordu.

Altıncı kişi ise Çerkezce konuştu; sınıftaki iki Adaparlı mutlu oldu.

Öğretmen üç beş cümle daha konuştu konuşmadı, sınıfa iki kişi daha girdi. Bunların biri Siirtli bir öğrenciydi; yanındaki de Arapça çevirmen. Arapça çevirmen hemen daha önce anlatılanları öğrenerek, Siirtli öğrencinin anadilinde eğitimini sağladı. Diğer 6 çevirmen de sırayla görevlerini yaptılar.

Saçmalıklar dizisi

Esasında öğrencilerin hepsi Türkçe anlatılanları anlıyor; zorunlu olarak anadillerinde yapılan çeviriyi pek de anlamadan baştan savma bir biçimde dinliyorlardı.

Tabii bu arada çevirilerin hangi sırayla yapılacağı da önem kazandı ve uzun tartışmalara yol açtı. Çeviriler, sınıftaki öğrenci sayısına göre mi sıralanacaktı; yoksa belirli bir anadili konuşanların Türkiye'deki toplam sayılarının sıralanmasına göre mi?

Yoksa her sınıfta çeviri kabinleri ve kulaklıkla çeviri sistemi mi kurulacaktı? Her sınıfta kaç kabin hazırlanacağı nasıl belirlenecekti?

Bir sonraki ders sınav vardı.

Öğretmen sınavı Türkçe olarak hazırladı; ardından yeminli tercümanlar bu sınavı Lazca, Gürcüce, Zazaca, Kırmancı'nin Siverek ve Muş ağızları, Çerkezce ve Arapçaya çevirdi. Ancak yeminli tercümanlar yeminlerini tutmadı; çevirdikleri sorulardan hatırlayabildiklerini,

varlıklarını ve işlerini borçlu oldukları öğrencilere satılar. Olan anadili Türkçe olanlara oldu; onlar soruları alamadılar ve notları ortalamanın altında kaldı. Bunun üzerine bazıları Türklerin nasıl Osmanlı döneminde olduğu gibi "etrak-ı bî idrak" (anlayışı kıt Türkler) olduğundan söz etti.

Bunun üzerine sınıfta kavga çıktı. Anadili Türkçe olan öğrenciler çevirmenleri bir güzel dövdü; çevirmenler de greve başladı.

Grev nedeniyle eğitim-öğretim aksayınca, bazı örgütler Türkiye'yi anadilinde eğitimi aksattığı için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne şikayet etti.

Kâbus gibi, değil mi?

Ancak eğer anadilinde eğitim talebi hayata geçirilirse, Ankara veya İstanbul'daki bir lisede veya üniversitede ortaya çıkacak tablo budur.

Ayrı sınıflar, ayrı okullar mı olacak?

Ya da bir başka saçmalık.

İstanbul'da anadili Lazca olanlar için ayrı lise, Gürcüce olanlar için ayrı lise açıldı. Belirli bir anadilde lise açılabilmesi için asgari öğrenci sayısı belirlendi. Ancak burada da sorun yaşandı. Bazı öğrencilerin anne veya babaları başka bir ile taşınınca lise kapanıyor, anadili uygun bir kişi kente yerleşince, lise yeniden açılıyordu. Ayrıca liseler arasında taşlı sopalı başlayan kavgalar, bıçaklı kavgalara da dönüşmüştü. Hiçbir lisenin öğrencisi, kendi okulundaki kızların başka liselerin delikanlılarıyla dolaşmasına izin vermiyor, bunu "namus meselesi" yapıyordu.

Bütün bu saçmalıklar milletin canına tak etti. Anadili Gürcüce olanları Artvin'e, anadili Lazca olanları doğu Karadeniz'de gönderdiler. Peki, anadili Çerkezce olanları ne yapacaklardı? Onları Kafkaslar'a geri gönderme şansları yoktu. Anadili Boşnakça olanlar için de benzer bir sorun vardı.

"Ya dayak yememiş, ya sayı saymasını bilmiyor" diye güzel bir lafımız vardır. Bazıları da ya ne istediklerinin farkında değil ya da amaçları bu ülkede bir iç savaş çıkartmak.

20 Mayıs 2014, Aydınlık